

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

ČESKO – RUSKÝ GLOSÁŘ

Migrace, integrace,
cizinecké a azylové právo

1. vydání, 2021

Glosář byl zpracován v rámci projektu **Inkluze Interkulturně 2**, jako podpůrný studijní materiál pro účastníky vzdělávacích kurzů v oblasti interkulturní práce, a dále pro uchazeče o vykonání zkoušky z profesní kvalifikace Interkulturní pracovník (75-020-R), publikované v Národní soustavě kvalifikací.

Realizátor projektu: InBáze, z. s.

Partner projektu: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Autoři:

České znění: Mgr. Jan Matěj Bejček

Překlad: Mgr. Ing. Maria Molchan, Ph.D.

Obsah

1. Vybrané instituce
2. Vybrané základní pojmy

1. Vybrané instituce

Azylová, migrační a integrační politika, vstup a pobyt cizinců na území ČR		
Ministerstvo vnitra České republiky	MV ČR	Министерство внутренних дел Чешской Республики
Ministerstvo zahraničních věcí České republiky	MZV ČR	Министерство иностранных дел Чешской Республики
Azylová zařízení a detence		
Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra <i>(organizační složka státu spadající pod MV ČR)</i>	SUZ MV	Управление учреждений МВД для беженцев
Přijímací středisko <i>(zařízení SUZ určené pro žadatele o MO)</i>	PřS	Центр приема беженцев
Pobytové středisko <i>(zařízení SUZ určené pro žadatele o MO)</i>	PoS	Центр временного пребывания беженцев
Integrační a azylové středisko <i>(zařízení SUZ určené pro držitele MO)</i>	IAS	Интеграционный центр для беженцев
Zařízení pro zajištění cizinců <i>(zařízení SUZ určené pro cizince v nelegálním postavení)</i>	ZZC	Центр временного содержания иностранных граждан
Nezletilé děti – cizinci bez doprovodu		
Zařízení pro děti – cizince <i>(zřízené MŠMT, diagnostický ústav, ZŠ a SVP)</i>	ZDC	Центр для детей-иностранцев (без попечения родителей)

Podpora integrace cizinců		
Centrum na podporu integrace cizinců <i>(též integrační centrum)</i>	CPIC	Центр поддержки интеграции иностранцев
Bezpečnostní složky		
Policie České republiky	PČR	Полиция Чешской Республики
Ředitelství služby cizinecké policie <i>(speciální útvar Policie ČR)</i>	ŘSCP	Директорат полиции по делам иностранцев
Služba cizinecké policie <i>(speciální útvar Policie ČR)</i>	CP	Полиция по делам иностранцев
Mezinárodní a Evropské instituce		
Úřad vysokého komisaře pro uprchlíky	UNHCR	Управление Верховного комиссара ООН по делам беженцев
Evropský soud pro lidská práva	ESLP	Европейский суд по правам человека
Evropský podpůrný azylový úřad	EASO	Европейское бюро по оказанию поддержки просителям убежища

2. Vybrané základní pojmy

(jednotlivé pojmy jsou řazeny abecedně)

A	
Adaptačně integrační kurz(y)	Адаптационно-интеграционный курс
Ambasáda (viz písmeno Z: zastupitelský úřad)	Посольство
Apostila	Апостиль
Azyl (druh mezinárodní ochrany) - humanitární azyl	Убежище (вид международной защиты) - гуманитарное убежище
Azylant (osoba které byla udělena MO formou azylu)	Лицо, признанное беженцем
Azylové právo	Право убежища
B	
Bezpečná třetí země	Безопасная третья страна

Bezpečná země původu	Безопасная страна происхождения
Bezvízový pobyt <i>(pobyt do 90 dnů bez nutnosti vízového oprávnění)</i>	Безвизовое пребывание <i>(пребывание до 90 дней без необходимости получения визы)</i>
Biometrické údaje	Биометрические данные
Biometrický průkaz povolení k pobytu - biometrická karta	Биометрическая карта разрешения на пребывание - Биометрическая карта
C – Ć	
Celní správa České republiky <i>(Celní úřad)</i>	Таможенное управление Чешской Республики
Cestovní doklad	Проездной документ
Cestovní průkaz totožnosti <i>(druh dokladu totožnosti vydávaný PČR / MV ČR, zkráceně CPT)</i>	Временный проездной документ <i>(тип документа, удостоверяющего личность)</i>
Cizinec	Иностранный гражданин
Číslo jednací	Номер дела
D	

Detence	Учреждение временного содержания
Dlouhodobé vízum <i>(viz také písmeno V: vízum nad 90 dnů)</i>	Долгосрочная виза <i>(см. также букву V: виза на срок более 90 дней)</i>
Dlouhodobý pobyt <i>(viz také písmeno P: povolení k dlouhodobému pobytu)</i>	Долгосрочное пребывание <i>(см. также букву P: долгосрочный вид на жительство)</i>
Doba platnosti (víza / povolení k pobytu)	Срок действия (визы / разрешения на пребывание)
Dobrovolný návrat	Добровольное возвращение
Dočasná ochrana <i>(typ ochrany poskytované dle z. o dočasné ochraně)</i>	Временная защита <i>(вид защиты, предусмотренный Законом о временной защите)</i>
Dublinský systém / Dublinské nařízení	Дублинская система / Дублинский регламент
Doklad - doklad o zajištění ubytování - doklad o zdravotním pojištění - doklad totožnosti - doklad o účelu pobytu na území	Справка / удостоверение / подтверждающий документ - справка о наличии жилья - документ о наличии медицинской страховки - удостоверение личности - документ, подтверждающий цель пребывания на территории ЧР
Doplňková ochrana <i>(druh mezinárodní ochrany)</i>	Дополнительная защита <i>(вид международной защиты)</i>
Dovolání <i>(druh mimořádného opravného prostředku)</i>	Кассация

Dublinké nařízení (též <i>Dublinský systém</i>)	Дублинский регламент (см. <i>Дублинская система</i>)
E	
Emigrace	Эмиграция
Evidence rejstříku trestů	Реестр судимостей
Evropská unie (zkráceně <i>EU</i>)	Европейский союз
Evropský hospodářský prostor (zkráceně <i>EHP</i>)	Европейское экономическое пространство
F	
Fikce legálního pobytu	Фикция права на пребывание
Formulář žádosti (o např. povolení k trvalému pobytu...)	Бланк заявления
H	
Hlášený pobyt na území	Зарегистрированное место жительства на территории страны

- místo hlášeného pobytu	- место регистрации
Hraniční kontrola	Пограничный контроль
I	
Imigrace	Иммиграция
Integrace - integrace cizinců - Koncepce integrace cizinců (dokument)	Интеграция - интеграция иностранных граждан - Концепция интеграции иностранных граждан
K	
Karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance	Карта работника, переведенного за рубеж в рамках одной корпорации
Kasační stížnost <i>(mimořádný opravný prostředek ve správním řízení soudním)</i>	Кассационная жалоба
Kolková známka	Гербовая марка
Koncepce integrace cizinců <i>(název strategického dokumentu)</i>	Концепция интеграции иностранных граждан <i>(название документа)</i>
Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců	Комиссия по решению вопросов, связанных с пребыванием иностранных граждан

Krajan <i>(cizinec s prokazatelným českým národnostním původem)</i>	Соотечественник, проживающий за рубежом <i>(иностранец чешского происхождения)</i>
Krátkodobý pobyt <i>(viz také písmeno V: vízum do 90 dnů)</i>	Краткосрочное пребывание <i>(см. также букву V: виза до 90 дней)</i>
L	
Lhůta	Срок
List - rodný list - oddací list - úmrtí list	Свидетельство - свидетельство о рождении - свидетельство о заключении брака - свидетельство о смерти
Listina základních práv a svobod <i>(zák. č. 2/1993 Sb., zkráceně LZPS)</i>	Хартия основных прав и свобод <i>(2/1993 Sb.)</i>
M	
Matrika	Отдел ЗАГС
Matrikář / matrikářka	Специалист отдела ЗАГС
Menšina - národnostní menšina	Меньшинство - национальное меньшинство

- etnická menšina	- этническое меньшинство
Mezinárodní ochrana	Международная защита
Migrace - mezinárodní / vnitrostátní migrace - dobrovolná / nucená migrace - legální / nelegální migrace	Миграция - внешняя / внутренняя миграция - добровольная / вынужденная миграция - легальная / нелегальная миграция
Migrační politika	Миграционная политика
Migrant - ekonomický migrant	Мигрант - экономический мигрант
Modrá karta	Синяя карта
N	
Nabytí právní moci	Вступление в силу
Nahlížení do spisu	Ознакомление с материалами дела
Náležitosti žádosti	Реквизиты заявления, пакет документов

Národnost	Национальность
Návratová politika	Политика возвращения
Návrh na opatření proti nečinnosti správního orgánu	Заявление об оспаривании бездействия административного органа
Nečinnost správního orgánu	Бездействие административного органа
Nezletilý bez doprovodu	Несовершеннолетний без сопровождения (взрослых)
Notář	Нотариус
O	
Odbor azylové a migrační politiky <i>(organizační útvar Ministerstva vnitra, zkráceně OAMP)</i>	Департамент по делам убежища и миграционной политики <i>(организационное подразделение Министерства внутренних дел, сокращенно OAMP)</i>
Oddělení mezinárodní ochrany <i>(organizační útvar OAMP)</i>	Отделение по вопросам международной защиты <i>(Организационное подразделение OAMP)</i>
Oddělení pobytu cizinců <i>(organizační útvar OAMP, zkráceně OPC)</i>	Отделение по вопросам пребывания иностранцев <i>(организационное подразделение OAMP, сокращенно OPC)</i>
Odvolací orgán	Орган апелляционной инстанции

Odvolání - blanketní odvolání	Апелляция - предварительная / краткая апелляционная жалоба
Ohlašovací povinnost	Обязанность регистрации
Opravný prostředek - řádný opravný prostředek - mimořádný opravný prostředek	Обжалование - апелляция - кассация
Osoba bez státního občanství / bez státní příslušnosti (z <i>anglického homeless / stateless, odborně Apatrida či Apolita</i>)	Лицо без гражданства
Ověřený podpis	Заверенная подпись
P	
Plná moc - generální plná moc	Доверенность - генеральная доверенность
Pobytová kontrola	Проверка легальности нахождения иностранца на территории страны
Podatelna	Регистратура
Pokuta - bloková pokuta	Штраф - штраф в порядке сокращенного производства

<p>Potvrzení o pobytu</p> <ul style="list-style-type: none"> - potvrzení o přechodném pobytu občana EU 	<p>Справка о наличии разрешения на пребывание</p> <ul style="list-style-type: none"> - справка гражданина ЕС о наличии права на временное пребывание
<p>Povolení k pobytu / pobytové oprávnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolení k dlouhodobému pobytu - povolení k přechodnému pobytu - povolení k trvalému pobytu 	<p>Разрешение на пребывание / проживание</p> <ul style="list-style-type: none"> - разрешение на долгосрочное пребывание - разрешение на временное пребывание - разрешение на постоянное пребывание
<p>Povolení k dlouhodobému pobytu za účelem (...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloučení rodiny / společné soužití rodiny - studium - podnikání - vědecký výzkum - investování - hledání zaměstnání - zahájení podnikatelské činnosti - strpění 	<p>Разрешение на долгосрочное пребывание / проживание с целью (...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - воссоединение семьи / совместное проживание семьи - учеба - предпринимательская деятельность - научные исследования - инвестиционная деятельность - поиск работы - начало осуществления предпринимательской деятельности - пребывание по непредвиденным обстоятельствам
<p>Prohlášení</p> <ul style="list-style-type: none"> - čestné prohlášení 	<p>Заявление</p> <ul style="list-style-type: none"> - ответственное заявление
<p>Prostředky k pobytu (úhrnný stav disponibilních finančních prostředků)</p>	<p>Средства для пребывания</p>
<p>Přechodný pobyt (obecně u osob pobývajících přechodně – tj. na dobu určitou)</p>	<p>Временное пребывание</p>

Překážky k vycestování	Препятствия для высылки
Překlenovací štítek	Временная виза
Přerušování správního řízení	Приостановление административного делопроизводства
Přestupek <i>(dle zák. č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich)</i>	Правонарушение
Přesídlení	Переселение
R – Ř	
Relokace	Переселение
Repatriace	Репатриация
Rodinný příslušník	Член семьи
Rodné číslo	Личный номер
Rozklad <i>(řádný opravný prostředek, např. při řízení o státním občanství ČR)</i>	Возражение, ходатайство о пересмотре решения центрального органа государственного управления

Řízení o mezinárodní ochraně	Производство по делу о предоставлении международной защиты
S	
Sezónní zaměstnání	Сезонная работа, сезонное трудоустройство
Schengenský hraniční kodex <i>(nařízení EP a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016)</i>	Шенгенский кодекс о границах
Schengenský informační systém <i>(zkráceně SIS)</i>	Шенгенская информационная система
Schengenský prostor	Шенгенское пространство
Soud (instituce) - Okresní soud - Obvodní soud (v Praze) - Městský soud v Brně - Krajský soud - Městský soud v Praze - Vrchní soud - Nejvyšší soud - Nejvyšší správní soud - Ústavní soud	Суд - Районный суд - Окружной суд (в Праге) - Городской суд в Брно - Краевой/областной суд - Городской суд в Праге - Высший суд - Верховный суд - Верховный административный суд - Конституционный суд

Soudní řízení	Судебный процесс
Soudní tlumočník	Судебный переводчик, присяжный переводчик
Spis	Дело
Spisová značka	Номер дела
Společný Evropský Azylový Systém <i>(zkráceně SEAS, z anglického CEAS)</i>	Общеввропейская система предоставления убежища
Správní orgán	Административный орган
Správní poplatek	Административный сбор, госпошлина
Správní řád <i>(zákon č. 500/2004 Sb.)</i>	Административно-процессуальный кодекс <i>(500/2004 Sb.)</i>
Správní řízení	Административное производство
Status dlouhodobě pobývajících rezidenta EU	Статус долгосрочного резидента ЕС
Státní integrační program <i>(zkráceně SIP)</i>	Государственная программа интеграции
Státní příslušník třetí země	Гражданин третьей страны

Státní příslušnost	Гражданство
Superlegalizace	Консульская легализация
T	
Tranzitní - tranzitní prostor - tranzitní země	Транзитный - транзитная зона - транзитная страна
Trvalý pobyt <i>(viz také písmeno P: povolení k trvalému pobytu)</i>	Постоянное пребывание / проживание <i>(см. также букву P: постоянный вид на жительство)</i>
U – Ú	
Uprchlík	Беженец
Usnesení <i>(druh rozhodnutí správního orgánu či soudu)</i>	Постановление <i>(вид решения административного органа или суда)</i>
Účastník řízení	Участник дела
Účel pobytu	Цель пребывания / проживания

Úmluva o právním postavení uprchlíků	Конвенция о статусе беженцев
V	
Vada žádosti - výzva k odstranění vady žádosti	Недостаток заявления - требование по устранению недостатка заявления
Vízová povinnost	Визовая обязанность
Vízový kodex <i>(nařízení EP a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009)</i>	Визовый кодекс
Vízum - vízum do 90 dnů / krátkodobé vízum - schengenské vízum - letištní vízum / průjezdní vízum - vízum nad 90 dnů / dlouhodobé vízum - diplomatické vízum - humanitární vízum - mimořádné pracovní vízum	Виза - виза на срок до 90 дней / краткосрочная виза - шенгенская виза - виза для нахождения в транзитной зоне аэропортов - виза на срок более 90 дней / долгосрочная виза - дипломатическая виза - гуманитарная виза - специальная рабочая виза
Vízum za účelem - zdravotní - kulturní - pozvání - sportovní	Виза с целью (...) - лечение - культура - приглашение - спорт

<ul style="list-style-type: none"> - rodinný - studium - zaměstnání - strpění - ostatní - převzetí povolení k dlouhodobému pobytu 	<ul style="list-style-type: none"> - семейные вопросы - обучение - трудоустройство - пребывание по непредвиденным обстоятельствам - прочее - личное получение разрешения на долгосрочное пребывание
Vnitřně vysídlená osoba	Внутренне перемещенное лицо
Všeobecná deklarace lidských práv (1948)	Всеобщая декларация прав человека (1948)
Vyhoštění <ul style="list-style-type: none"> - správní vyhoštění - trestní vyhoštění 	Высылка <ul style="list-style-type: none"> - депортация - выдворение
Výjezdní příkaz	Выездная виза
Z	
Zaměstnanecská karta <ul style="list-style-type: none"> - duální - neduální 	Трудовая карта <ul style="list-style-type: none"> - дуальная - недуальная
Zastavení správního řízení	Прекращение административного делопроизводства

Zákaz pobytu na území	Запрет пребывания на территории
Zákaz vstupu na území	Запрет въезда на территорию
Zákon o azylu (325/1999 Sb.)	Закон о предоставлении убежища (325/1999 Sb.)
Zákon o dočasné ochraně cizinců (221/2003 Sb.)	Закон о временной защите иностранных граждан (221/2003 Sb.)
Zákon o pobytu cizinců (326/1999 Sb.)	Закон о пребывании иностранных граждан на территории ЧР (326/1999 Sb.)
Zákon o právech příslušníků národnostních menšin (273/2001 Sb.)	Закон о правах представителей национальных меньшинств
Zákon o státním občanství České republiky (186/2013 Sb.)	Закон о гражданстве Чешской Республики
Zásada nenavrácení (Non-refoulement)	Принцип невысылки
Země původu	Страна гражданской принадлежности; страна, гражданином которой является данное лицо
Změna účelu pobytu	Изменение цели пребывания
Ž	
Žadatel	Заявитель

<ul style="list-style-type: none"> - žadatel o udělení krátkodobého / dlouhodobého víza - žadatel o povolení k dlouhodobému / trvalému pobyt - žadatel o udělení mezinárodní ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> - лицо, подавшее заявление о выдаче краткосрочной / долгосрочной визы - лицо, подавшее заявление о выдаче разрешения на долгосрочное / постоянное пребывание - заявитель, ходатайствующий о предоставлении международной защиты
<p>Žádost</p> <ul style="list-style-type: none"> - žádost o prodloužení lhůty - žádost o vydání povolení k (...) pobytu - žádost o udělení mezinárodní ochrany - žádost o udělení státního občanství ČR 	<p>Заявление</p> <ul style="list-style-type: none"> - заявление о продлении срока - заявление о выдаче разрешения на (...) пребывание - заявление о предоставлении международной защиты - заявление о предоставлении гражданства ЧР
<p>Žaloba</p> <ul style="list-style-type: none"> - žaloba proti nečinnosti 	<p>Исковое заявление</p> <ul style="list-style-type: none"> - исковое заявление на бездействие